

Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΑΙΡΗ ΤΣΕΡΩΝΗ

“ΛΙΛΙΑΝ ΒΟΥΔΟΥΡΗ”

Όταν εγκαινιάστηκε η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη "Λίλιαν Βουδούρη", τον Φεβρουάριο του 1997, πολλοί αναρωτήθηκαν αν ο προσδιορισμός "Μεγάλη," χρησιμοποιήθηκε στον τίτλο απλά για να υποδηλώσει τους αριθμούς και τα μεγέθη του υλικού μιας εξειδικευμένης και μοναδικής βιβλιοθήκης στην Ελλάδα, αφιερωμένης στη σοβαρή μουσική και τη μουσικολογική έρευνα. "Μεγάλη" όμως εδώ σημαίνει επίσης σημαντική, πρωτοπόρος, ζωντανή, με πρωτεύοντα ρόλο στα μουσικά πράγματα της πατρίδας μας. Ύστερα από 4 χρόνια λειτουργίας, με 3.500 μέλη, 11.000 επισκέπτες, αρκετές χιλιάδες ηλεκτρονικές "επισκέψεις" και άλλες δραστηριότητες, όπως διαλέξεις, ξεναγήσεις κ.λ.π., η Μουσική Βιβλιοθήκη μπορεί πράγματι να χαρακτηριστεί Μεγάλη. Όπως φαίνεται και από την περιγραφή των συλλογών της, θα μπορούσε να χαρακτηριστεί και σαν βιβλιοθήκη των Μουσών εφ'όσον περιλαμβάνει υλικό και από άλλες καλές τέχνες.

Η Μουσική Βιβλιοθήκη είναι μια εξει-

δικευμένη βιβλιοθήκη. Οι συλλογές της αφορούν κυρίως στη μουσική και στη μουσικολογία, αλλά και στις καλές τέχνες γενικά. Πολύ σπουδαία και συνεχώς εμπλουτιζόμενη συλλογή είναι το Αρχείο Ελληνικής Μουσικής, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις σύγχρονες εκδόσεις σχετικά με την αρχαία, βυζαντινή, δημοτική και έντεχνη ελληνική μουσική. Αξιόλογες είναι επίσης οι συλλογές για την Αρχαία Ελληνική Τέχνη, το Θέατρο, τη Λογοτεχνία και τη Φιλοσοφία. Η Πληροφοριακή Συλλογή με ελληνικά και ξένα βιβλία αναφοράς, όπως εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, βιογραφίες και πολλές βιβλιογραφίες, παρέχει στους ερευνητές και σπουδαστές ενημέρωση πάνω σε ευρύ φάσμα θεμάτων.

Οι παρτιτούρες και εκδόσεις "Απάντων" αποτελούν τον πυρήνα των σημαντικών συλλογών της Βιβλιοθήκης, η οποία διαθέτει μεγάλο αριθμό από έργα Ελλήνων συνθετών, όπως ο Νίκος Σκαλκώτας, ο Γεώργιος Σισιλιάνος, ο Δημήτρης Μητρόπουλος, ο Μανώλης Καλομοίρης, ο

Νικόλαος Μάντζαρος, κ.λ.π., καθώς και τα Άπαντα 130 περίπου συνθετών, όπως του Joseph Haydn, Robert Schumann, Ludwig van Beethoven, Claude Debussy, Richard Wagner, J.S. Bach, Hector Berlioz, κ.λ.π. Υπάρχουν επίσης σπάνια κείμενα, όπως βυζαντινά χειρόγραφα, ένα μοναδικό αντίγραφο ενός άρθρου του Bela Bartok και παλαιές εκδόσεις από τη συλλογή Chambure, η οποία ανήκε στην περίφημη Γαλλίδα μουσικολόγο Genevieve Thibault de Chambure (1902-1975) και αποτελείται από χειρόγραφα και μουσικές εκδόσεις του 18ου και 19ου αιώνα.

Ο χαρακτήρας της Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης είναι βασικά ερευνητικός. Το πλούσιο υλικό της έντυπο και ηλεκτρονικό, μικροκείμενα, περιοδικά, ηχο-

γραφήσεις, CD-ROM, βίντεο και DVD, αλλά και η σωστή πληροφόρηση μέσω διαδικτύου, απευθύνεται σε ένα κοινό το οποίο έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη μουσική. Το κοινό αυτό ασχολείται με ερευνητική εργασία εφ' όσον α) σπουδάζει μουσική, β) διδάσκει μουσική, γ) γράφει για τη μουσική ή δ) ενδιαφέρεται εγκυκλοπαιδικά γι' αυτήν. Ο κύριος σκοπός μιας καλά οργανωμένης ερευνητικής βιβλιοθήκης είναι να βοηθήσει τον αναγνώστη να εντοπίσει το υλικό που χρειάζεται, να τον βοηθήσει ουσιαστικά στην αξιολόγηση του υλικού ώστε η έρευνά του να είναι επιτυχής και, αν χρειαστεί περαιτέρω βοήθεια, να τον παραπέμψει σε άλλη βιβλιοθήκη, ή σε κάποιον εμπειρογνώμονα.

Το υλικό της Μουσικής Βιβλιοθήκης αυξάνεται συνεχώς και ανέρχεται συνολικά σε περισσότερα από 90.000 βιβλία, ηχογραφήσεις, παρτιτούρες και τίτλους σε μικροφίλμ και μικροφίς. Επίσης, διαθέτει περίπου 400 τίτλους περιοδικών, 88 πολυμέσα και 26 βιβλιογραφικά CD-ROM. Τα μικροκείμενα αντιστοιχούν σε πάνω από 21.000 τόμους. Για παράδειγμα, υπάρχουν σε μικροφίλμ, οι εξής κατάλογοι:

A Catalog of Early Printed Music; Books on Music in the Houghton Library and the Eda L. Kuhn Loeb Library (Harvard); Printed Music Before 1800, The British Library; A Catalog of Venetian Librettos at the University of California, Los Angeles.

Πολύ σπουδαίο και χρήσιμο υλικό για τους αναγνώστες της Βιβλιοθήκης ανήκει στην κατηγορία του οπτικο-ακουστικού υλικού, το οποίο περιλαμβάνει μεγάλη συλλογή CD και DVD για όλα τα είδη της μουσικής. Επίσης, CD-ROM, όπως Books in Print, Gnomon, TES Bookfind, NISC (η μεγαλύτερη συλλογή βιβλιογραφικών εγγραφών για μουσικό, ερευνητικό υλικό παγκοσμίως), Musaios/Thesaurus Linguae Graecae και πολλά άλλα.

Με τη σταθερή και προσεκτική ανάπτυξή της, η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη εξελίσσεται σε ένα σημαντικό πόλο έλξης για τους επαγγελματίες μουσικούς και τους συνθέτες και ένα σπουδαίο σχολείο για τους νέους και μελλοντικούς μουσικούς. Για την ενίσχυση και διεύρυνση του σκοπού αυτού, η Βιβλιοθήκη οργανώνει τακτικά σειρές διαλέξεων με επιφανείς μουσικούς "δασκάλους" Έλληνες και ξένους πάνω σε διάφορα θέματα στο χώρο της μουσικής.

Η άλλη όψη της Μουσικής Βιβλιοθήκης είναι "εικονική". Μέσω του διαδικτύου, εκτός από τον κατάλογο των συλλογών της και την εργογραφία, η Βιβλιοθήκη φέρνει το πλούσιο υλικό της κοντά στους μακρινούς "αναγνώστες" της μέσα και έξω από την Ελλάδα. Η ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης (www.mmb.org.gr) ανανεώνεται συνεχώς και εκτός από πληροφορίες για τις συλλογές της, προσφέρει αναλύσεις έργων, περιλήψεις βιβλίων και πρωτότυπα δοκίμια πάνω σε ποικίλα μουσικά θέματα. Στο ηλεκτρονικό "τετράδιο" γίνεται μια προσπάθεια ανάδειξης επικαίρων θεμάτων, συναρτημένων με τα νέα αποκτήματα της Βιβλιοθήκης, με την τρέχουσα μουσική σκηνή και με τα προγράμματα του

Μεγάρου Μουσικής. Η ιστοσελίδα παρουσιάζει επίσης τα διάφορα προσωπικά αρχεία, τα οποία έχουν περιέλθει στη Μουσική Βιβλιοθήκη, κατόπιν ευγενούς δωρεάς, όπως το Αρχείο του Μίκη Θεοδωράκη (πολιτικό και μουσικό) και οι Συλλογές Α. Τριάντη, Λ. Λαλαούνη, Ν. Καμαράδου και Γ. Σαββίδη (δίσκοι βινυλίου).

Η Βιβλιοθήκη δεν είναι δανειστική αλλά προσφέρει πολλές υπηρεσίες μέσα στο χώρο της, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης του υλικού της για επιτόπια ή παράλληλη μελέτη (π.χ. μελέτη μιας παρτιτούρας με ταυτόχρονη ακρόαση του έργου). Οι αναγνώστες μπορούν να κάνουν χρήση του ηλεκτρονικού καταλόγου της βιβλιοθήκης, της εργογραφίας και

όλων των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων.

Αφιερωμένος στην αποτελεσματική χρήση του υλικού της Βιβλιοθήκης και την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού, είναι ένας ικανός αριθμός μουσικολόγων και βιβλιοθηκονόμων, οι οποίοι εργάζονται στη Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη. Παράλληλα με τις εργασίες ταξινόμησης και καταλογογράφησης, πρωταρχικός σκοπός τους είναι η κατανόηση και ανάλυση των αναγκών των αναγνωστών και η εξυπηρέτηση αυτών των αναγκών κατά τον πληρέστερο και πιο σωστό τρόπο. Εκτός από την αγάπη τους για τη μουσική, οι άνθρωποι αυτοί έχουν το μεράκι του βιβλιοθηκονόμου, δηλαδή τη συμπαράσταση και την αίσθηση της συμμετοχής στην έρευνα του αναγνώστη σαν να ήταν δική τους. Ο ρόλος αυτός του επιστημονικού επιτελείου της Βιβλιοθήκης είναι πραγματικά ουσιαστικός και η αποτελεσματικότητά του φαίνεται από την καλή μαρτυρία και την μεγάλη απήχηση που έχει η Βιβλιοθήκη σε μαθητές, σπουδαστές, καθηγητές και μουσικούς. Το στοιχείο αυτό ενισχύει ακόμη περισσότερο την μοναδικότητα της Μεγάλης Μουσικής Βιβλιοθήκης. Όπως το υλικό που διαθέτει δεν υπάρχει πουθενά αλλού στην Ελλάδα έτσι και η αφοσίωση, οι γνώσεις και οι συμβουλευτικές ικανότητες του προσωπικού της είναι κάτι το καινούργιο στο περιβάλλον των βιβλιοθηκών στην Ελλάδα.

*Η Μαίρη Τσερώνη
είναι Σύμβουλος
στη Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη
«Λίλιαν Βουδούρη»
και μέλος του Δ.Σ. της Ε.Ε.Β.*